

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Postępy w diagnostyce i leczeniu chorób naczyniowych mózgu u dzieci i młodzieży” w Sopocie.

W dniu 8 czerwca 2013 roku w Sopocie odbyła się konferencja naukowa zorganizowana przez Klinikę Neurologii Rozwojowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Zespół Neurologii Dziecięcej Komitetu Nauk Neurologicznych Polskiej Akademii Nauk. Patronat nad konferencją objął Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. dr hab. n. med. Janusz Moryś. W konferencji wzięło udział około 100 lekarzy neurologów dziecięcych, pediatrów, obecni byli także neurologi, lekarze rodzinni oraz rehabilitanci z województwa pomorskiego, a także sąsiednich województw. Przedstawiciele Oddziałów Neurologii Dziecięcej z Polski aktywnie uczestniczyli w konferencji.

Konferencję otworzyła prof. dr hab. Bożena Galas-Zgorzalewicz, przewodnicząca Zespołu Neurologii Dziecięcej KNN PAN, sekretarz Komitetu Nauk Neurologicznych.

Organizatorka konferencji dr hab. med. Ewa Pilarska wprowadziła uczestników w zagadnienia udarów mózgu u dzieci, przedstawiła ich epidemiologię, czynniki ryzyka, przyczyny. Poruszyła zagadnienia diagnostyki, a także krótko omówiła sposoby leczenia.

W pierwszej sesji uczestnicy wysłuchali ciekawego wykładu Pana prof. dr hab. med. Wojciecha Kozubskiego, Kierownika Katedry i Kliniki Neurologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, który przyjął zaproszenie do udziału w konferencji. Prelegent omówił zagadnienie związku migreny z udarem mózgu nie tylko u osób dorosłych, ale także u dzieci, szczególnie w kontekście chorób uwarunkowanych genetycznie. Pani prof. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska, Kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed omówiła zagadnienie trombofilii u dzieci, która stanowi istotną przyczynę udarów. Genetyczne aspekty udarów mózgu u dzieci przedstawiła dr hab. med. Ewa Widera z Kliniki Pediatrii i Neurologii UM w Katowicach.

W czasie przerwy był czas na wymianę doświadczeń, uwag, a także rozmowy z przedstawicielami firm medycznych.

W drugiej sesji poza wykładami dotyczącymi diagnostyki chorób naczyniowych przedstawiciele Oddziałów Neurologii Dziecięcej z Polski przedstawili ciekawe, często trudne w diagnostyce i leczeniu przypadki. Pani dr med. Joanna Zielonko omówiła nowoczesne metody diagnostyki neuroobrazowej udarów mózgu u dzieci i młodzieży, a Pan dr hab. med. Grzegorz Kozyra z Kliniki Neurologii Dorosłych GUMed pokazał wykorzystanie badań ultrasonograficznych w diagnostyce udarów. Oboje wykładowców swoje prezentacje wzbogaciło licznymi fotografiami z badań.

Pierwszy przypadek przedstawił Pan dr med. Krzysztof Sendrowski, reprezentujący zespół Kliniki Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej UM w Białymstoku, kierowany przez prof. Wojciecha Sobańca. W czasie 6 letniej obser-

wacji występowały u dziewczynki, obecnie 17 -letniej wielokrotne udary i zespoły TIA. Prowadzone badania diagnostyczne wykazały anomalie żył głębokich mózgu jako przyczynę udarów. O trudnościach w ustaleniu etiologii udaru niedokrwiennego mózgu u niemowlęcia, wszechstronnej diagnostyce, leczeniu, zwłaszcza napadów padaczkowych mówiła Pani dr med. Anna Winczewska-Wiktor z Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Rozwojowego UM w Poznaniu, kierowanej przez prof. Barbarę Steinborn. Współudział w tej pracy miał również dr med. Tomasz Kmiec z Kliniki Neurologii i Epidemiologii CZD w Warszawie, gdzie dziecko było również diagnozowane. O zaburzeniach naczyniowych mózgu u dzieci po operacjach kardiologicznych na otwartym sercu mówiła Pani dr med. Katarzyna Połatyńska z Kliniki Neurologii Instytutu CZMP w Łodzi. Praca ta przygotowana została z dr med. Krzysztofem Michałakiem z Kliniki Kardiologii tego Instytutu. Pani dr Połatyńska przedstawiła również pracę nieobecnego na konferencji dr med. Bartosza Polisa z Kliniki Neurochirurgii w Instytucie dotyczącą malformacji naczyniowych mózgu u dzieci.

Ostatnia praca pochodziła z Oddziału Neurologii Dziecięcej w Bydgoszczy. Pani dr med. M Wesołowska dokonała analizy wybranych elementów obrazu klinicznego pacjentów z udarem mózgu, którzy byli hospitalizowani w tym Oddziale. Dane dotyczące wieku, przyczyn udaru pokrywały się z podawanymi w piśmiennictwie.

Liczne, bardzo ciekawe i bogate w dokumentację wykłady, nie pozwoliły ze względu na ograniczenia czasowe, na przeprowadzenie dyskusji, którą przeniesiono do kularów i miała ona miejsce w czasie przygotowanego na zakończenie obiadu.

Wszyscy uczestnicy podkreślali wysoki poziom merytoryczny przedstawionych wykładów, niezmiernie potrzebnych lekarzom wielu specjalności, bo tak jak zaznaczyła na wstępie organizatorka konferencji - udar mózgu u dzieci to zadanie interdyscyplinarne i powinniśmy poruszać je wspólnie częściej. Wydaje się więc, że konferencja ta dobrze wpisała się w zapotrzebowanie środowiska lekarskiego wielu dyscyplin, bowiem w ostatnim czasie nie organizowano konferencji naukowej poruszającej te zagadnienia.

Ewa Pilarska

Sprawozdanie z First Pan-Slavic Congress of Child Neurology 05-08.09.2012 Bled, Slovenia

W dniach 05-08.09.2012 w Bledzie, w Słowenii odbył się po raz pierwszy Pan-Slavic Congress of Child Neurology zorganizowany z inicjatywy prof. Milivoja Veličkovića Perat. Prof. Veličković postanowił pierwszy raz, zebrać neurologów dziecięcych, psychiatrów dziecięcych, pediatrów i wielu innych specjalistów ze wszystkich krajów sło-

wiańskich. Chciał w ten sposób „ustanowić most między Wschodem i Zachodem, Północą i Południem i podzielić się aktualną wiedzą z lekarzami i naukowcami z innych części świata, by wyjść z cienia przymusowej izolacji”. Zakrojone na szeroką skalę przygotowania do kongresu prof. Veličković rozpoczął od wizyt w krajach słowiańskich, mających na celu zaangażowanie krajowych towarzystw naukowych w przygotowanie kongresu. Odwiedził również Polskę spotykając się z przedstawicielami zarządu PTND. Dzięki zaangażowaniu wielu osób strona internetowa kongresu była dostępna w 8 językach w tym w języku polskim. W Komitecie naukowym kongresu zasiedli przedstawiciele wielu krajów słowiańskich, a Polskę reprezentowała prof. Barbara Steinborn. Oficjalnym językiem konferencji był język angielski oraz jako równoważne wszystkie języki słowiańskie. Z tego powodu podczas kongresu mieliśmy okazję wysłuchać wielu prezentacji w języku rosyjskim. Obrady odbywały się w centrum konferencyjnym malowniczo położonym nad pięknym górskim jeziorem Bled. W kongresie wzięło udział 196 delegatów z 26 państw, nie tylko słowiańskich. W czasie 4 dni obrad odbyły się dwa warsztaty oraz 20 sesji plenarnych, podczas których wygłoszono 79 referatów z zakresu neurologii dziecięcej. Jako tematy wiodące wybrano: mózgowo-porażenie dziecięce, padaczkę, bóle głowy, guzy mózgu, zaburzenia ruchowe, choroby neurometaboliczne, neuropsychiatrię, choroby nerwowo-mięśniowe, choroby infekcyjne i udary mózgu. Kongres swoim patronatem objęło EPNS, czego wyrazem był między innymi aktywny udział w kongresie prof. Lieven Lagae (Belgia).

Pierwszego dnia odbyły się warsztaty poświęcone tematyce katatonii u dzieci oraz opcji terapeutycznych w mózgowym porażeniu dziecięcym. Tematyka mózgowo-porażenia dziecięcego była bardzo szeroko omawiana zarówno podczas warsztatów jak i sesji plenarnych, w których uczestniczyły autorytety takie jak prof. Heinz FR Prechtel (Austria) pionier metody GMsA jak i liczni eksperci z Rosji ze szkoły prof. Kseni Alexandrovna Semionovej. Odbywającą się wieczorem oficjalną ceremonię otwarcia uświetniły wykłady zaproszonych gości dr Philippe Evrard (Francja) na temat roli medycyny opartej na dowodach naukowych w neurologii dziecięcej oraz dr Brian Neville (Wielka Brytania) na temat znaczenia ESSENCE w zaburzeniach neuro-rozwojowych u dzieci.

Drugiego dnia pierwszą sesję poświęconą tematyce stwardnienia rozsianego u dzieci i młodzieży prowadziła prof. Dorota Dunin-Wąsowicz (Polska), a prelegenci z Rosji przedstawiali standardy postępowania i nowości w diagnostyce i leczeniu SM. W sesji na temat bólów głowy dr Kenneth Mack (USA) przedstawił problematykę przewlekłego codziennego bólu głowy u dzieci z perspektywy medycyny opartej na dowodach naukowych. W popołudniowych sesjach dr Olga Volva (Rosja) przedstawiła interesujące doniesienia o udarach mózgu w grupie pacjentów do lat 3. Kolejną tego dnia sesję na temat fakomatoz prowadziła Prof. Barbara Steinborn (Polska), a wystąpienia koncentrowały się głównie na tematyce związanej ze

stwardnieniem guzowatym. W ostatniej tego dnia sesji poświęconej padaczce prof. Barbara Steinborn (Polska) przedstawiła doniesienie prezentujące dane na temat semiologii napadów padaczkowych i zespołów padaczkowych u dzieci i młodzieży na podstawie badania przeprowadzonego w 6 ośrodkach zajmujących się padaczką w Polsce. Dzień zakończył koncert pieśni słowiańskich odbywający się w położonym na wzgórzu kościele św. Marcina.

Trzeciego dnia konferencji w porannej sesji prof. Dorota Dunin-Wąsowicz (Polska) zaprezentowała doniesienie na temat padaczki i mózgowego porażenia dziecięcego, jako konsekwencji infekcji w okresie okołoporodowym. W kolejnej sesji poświęconej mózgowemu porażeniu dziecięcemu prof. Milivoj Veličković Perat (Slovenia) przedstawił referat na temat nowych wyzwań w leczeniu MPD. Popołudniową sesję na temat chorób neurodegeneracyjnych i metabolicznych u dzieci prowadził dr Marcin Żarowski (Polska), a wystąpienia koncentrowały się na problemach diagnostycznych w tej grupie chorych ze szczególnym uwzględnieniem choroby Pompego.

Ostatniego dnia konferencji odbyły się sesje na temat zaburzeń neuropsychiatrycznych, padaczki oraz zaburzeń snu. W tej ostatniej dr Marcin Żarowski (Polska) przedstawił wyniki badań nad występowaniem okresowych ruchów kończyn we śnie u dzieci i młodzieży leczonej inhibitorami wychwyty zwrotnego serotoniny. Temat zaburzeń snu u dzieci i organizacji medycyny snu w krajach słowiańskich spotkał się ze znacznym zainteresowaniem uczestników i wywołał ożywioną dyskusję. W odbywającej się tego dnia sesji na temat padaczki prof. Vladimír Komárek (Czechy) zaprezentował referat o aspektach immunologicznych i genetycznych drgawek gorączkowych. W trakcie tej samej sesji prof. Lieven Lagae (Belgia) wygłosił referat na temat działania neuroprotektynowego leków przeciwpadaczkowych.

Podczas konferencji z inicjatywy prof. Milivoja Veličkovića Perat zostało powołane towarzystwo naukowe skupiającego neurologów dziecięcych z krajów słowiańskich. Po podpisaniu deklaracji, przez 26 członków założycieli, wśród których znalazła się cała grupa reprezentująca Polskę, powołującej stowarzyszenie odbyło się zebranie założycielskie, na którym prof. Veličković zobowiązał się do przygotowania szczegółowych dokumentów określających cele i zasady działania tej organizacji.

Na zakończenie konferencji dr Olga Volva (Rosja) zaprosiła uczestników, a za ich pośrednictwem wszystkich zainteresowanych tematyką neurologii dziecięcej u dzieci i młodzieży na kolejny kongres do Jekaterynburga w Rosji.

Bogatsza o zdobytą wiedzę i nawiązane kontakty personalne, polska delegacja, która nie była wprawdzie liczna, jednak w sposób znaczący zaprezentowała nasz kraj w gronie innych krajów słowiańskich, powróciła do kraju.

Marcin Żarowski